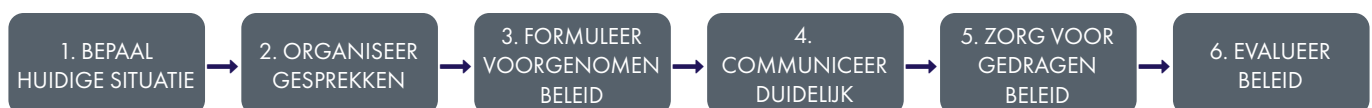

STAPPENPLAN

RICHTLIJN GEBRUIK SMARTPHONES IN DE KLAS

Voor de zomervakantie is een landelijke richtlijn voor smartphones in de klas tot stand gekomen tussen het ministerie van OCW en organisaties van leerlingen, ouders, leraren en schoolbestuurders. De richtlijn vanaf januari 2024 is dat smartphones en andere devices uitsluitend educatief gebruikt worden in de les ('nee, tenzij'). Uitgangspunt van die landelijke afspraak is dat de afleiding die uitgaat van niet-educatief gebruik van smartphones en andere devices, wordt verminderd, ten gunste van het onderwijskundig proces. Scholen wordt gevraagd, voor zover dat nog niet het geval is, actief beleid te maken op dit 'nee, tenzij'-principe. Dit stappenplan helpt je als school bepalen waar je staat en welke stappen je (nog) te zetten hebt. Voor meer informatie over het hoofdlijnenakkoord, check de Q&A op de website van de VO-raad bij het Thema Smartphonebeleid.

STAP 1 BEPAAL DE HUIDIGE SITUATIE

- Stel een diverse werkgroep samen binnen de school, die het proces kan leiden. Schakel eventueel de hulp van een (externe) adviseur/(proces)begeleider in.
- Wat is de visie op onderwijs van de school en welke plek heeft digitalisering daarin? In hoeverre is er al een visie op de rol van smartphones op school? Zetten jullie smartphones educatief (ten dienste van de in de les beoogde leerdoelen) in op school? Gebruiken leerlingen smartphones en andere devices (tablets, laptops, smartwatches etc.) op dit moment in de klas op een niet-educatieve manier, zoals voor social media-apps?
- Wat zijn de huidige schoolregels als het gaat om smartphones? Wat zijn de ervaringen met dit beleid? Wat gaat goed, wat kost moeite? Is het beleid in lijn met het uitgangspunt "nee, tenzij"?
- In hoeverre zet jullie school de smartphone op een praktische manier in, bijvoorbeeld voor het doorgeven van praktische informatie aan de leerlingen of voor het openen van de kluisjes?

STAP 2 ORGANISEER GESPREKKEN MET LERAREN, LEERLINGEN EN OUDERS

- Betrek leraren zo vroeg mogelijk in het proces, zodat het beleid aansluit bij de lespraktijk.
- Betrek ouders bij de invulling van het besluit, bijvoorbeeld via de MR of ouderavond. Het doel van die gesprekken is het formuleren van gezamenlijke uitgangspunten en afspraken rond het gebruik van smartphones in de klas.
- Betrek leerlingen. Dat kan via de leerlingenraad of in bredere sessies met leerlingen.
- Overweeg om verschillende groepen in de school (docenten, leerlingen, ouders, schoolleiding) samen in gesprek te laten gaan over het beleid.
- Bespreek hoe het nieuwe beleid zo goed mogelijk aan kan sluiten op de specifieke situatie van de school. Hulpvragen hierbij zijn:
 - Hoe kijken wij aan tegen de rol van de smartphone en andere devices op school?
 - Willen we de smartphone en andere devices toestaan voor educatief gebruik, of willen we de smartphone helemaal verbieden in de klas? Wat is de motivatie?
 - Als we het gebruik van devices toestaan in de klas, hoe zorgen we er dan voor dat deze uitsluitend educatief gebruikt worden?
 - Zijn smartphones verder wel toegestaan in de school, of geldt er een verdergaand verbod? Wat is de motivatie?
 - Mogen leraren een smartphone gebruiken als er een verbod voor leerlingen geldt en zo ja, met welk doel en wanneer?
 - Wat is de ondersteuningsbehoefte bij leraren en onderwijsondersteunend persoon (OOP) om het voorgenomen beleid te laten werken in de (les)praktijk?

STAP 3 STEL HET VOORGENOMEN BELEID VAST

- Formuleer het beleid op basis van de gevoerde gesprekken zo helder mogelijk met aandacht voor de volgende zaken:
 - de doelstellingen van het beleid;
 - de vraag (indien aan de orde) wat de school precies verstaat onder goed educatief gebruik;
 - oplossingen voor praktische knelpunten die ontstaan als leerlingen hun smartphone niet mogen gebruiken, zoals het doorgeven van roosterwijzigingen, berichtverkeer met leerlingen, bereikbaarheid van leerlingen, het openen van de kluisjes of het gebruik van tweefactorauthenticatie;
 - uitzonderingen, bijvoorbeeld op het gebied van medische of sociale veiligheid;
 - digitale geletterdheid: met onder meer aandacht voor digitale afleiding, beïnvloeding via sociale media en digitaal deelnemen aan de maatschappij. Dit kan bijvoorbeeld een plek krijgen in de mentorlessen;
 - digitale sociale veiligheid: ook als telefoons niet zijn toegestaan in de klas, krijgen leerlingen te maken met digitaal pesten. Ook leraren kunnen slachtoffers zijn van grensoverschrijdend online gedrag;
 - de sancties bij het overtreden van de regels.
- Zorg voor instemming van de medezeggenschapsraad (MR) en vervolgens ook een correcte aanpassing van het leerlingstatuut.

INSTEMMING VAN DE MR EN AANPASSING LEERLINGSTATUUT

De MR moet instemmen met het voorgenomen beleid. Leg het gewijzigde schoolplan en schoolreglement ter instemming voor aan de MR, in overeenstemming met artikel 10b van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Nadat de MR heeft ingestemd is het van belang om de precieze regels en sancties op het niet nakomen hiervan op te nemen in het leerlingenstatuut, of in een bijlage van het statuut. Beantwoord daarin vragen als:

- Welke sanctie staat er op het overtreden van de regels?
- Wat als een leerling zich hier meermaals niet aan houdt?
- In welke gevallen mag een leerling de smartphone wel gebruiken in het klaslokaal?
- Aan wie moet het verzoek tot uitzondering van de regels worden gedaan?
- De leerling-geleding van de MR heeft instemmingsrecht op de wijzigingen in het leerlingenstatuut (artikel 14 lid 3b WMS).

BEKIJK IN DE VISUELE WEERGAVE ONDERAAN DIT STAPPENPLAN WELKE SITUATIE VOOR UW SCHOOL GELDT WAT BETREFT INSTEMMING EN ADVIES VAN DE MR.

STAP 4 COMMUNICEER DUIDELIJK

- Laat leraren en leerlingen, maar ook ouders ruim voor invoering weten wat het (gewijzigde) smartphonebeleid is, wat de motivatie is voor dit beleid (het waarom) en hoe dat aansluit op de visie van de school.
- Blijf vertellen over de consequenties als leerlingen toch

hun smartphone of andere devices voor niet-educatieve doeleinden gebruiken in de klas.

- Maak ruimte om nieuwe medewerkers, ouders en leerlingen bij te praten over het gekozen beleid.
- Neem het beleid op in de nieuwe schoolgids.

STAP 5 ZORG DAT HET BELEID GEDRAGEN WORDT EN BLIJFT

- Heb aandacht voor de ondersteuningsbehoefte bij leraren, onderwijsondersteunend personeel (OOP) om het voorgenomen beleid te laten werken in de (les)praktijk.
- Voer op structurele basis gesprekken met ouders, leerlingen, leraren en onderwijsondersteunend personeel. Herhaal waarom voor het beleid gekozen is en wissel ervaringen uit.
- Blijf continu werken aan de (nieuwe) routines en ruim momenten in (bijvoorbeeld na vakanties) om hier

aandacht aan te besteden. Zo blijft voor iedereen helder wat het gewenste gedrag is rondom het gebruik van smartphones.

- Werk aan een cultuur waarin het oké is om elkaar aan te spreken op het naleven van de gemaakte afspraken.
- Heb aandacht voor het voorbeeldgedrag van schoolleiding, leraren en OOP.

STAP 6 EVALUEER HET BELEID EN STEL BIJ WAAR NODIG

- Kies voor vaste momenten om de ervaringen en ondersteuningsbehoefte van alle betrokkenen uit te vragen, bijvoorbeeld door middel van enquêtes, groepsgesprekken en oudercontactmomenten.
- Bespreek de knelpunten bij het uitvoeren van het beleid of

bij gedrag rond smartphones en bekijk hoe je deze kunt verhelpen.

- Stel het beleid bij wanneer dit nodig blijkt. En doorloop de cyclus eventueel opnieuw vanaf stap 2.

MEER WETEN?

- Voor meer informatie over het hoofdlijnenakkoord raadpleeg de Themapagina Smartphonebeleid op vo-raad.nl
- [Hoofdlijnenafpraak OCW-Sectororganisaties-ouders-leerlingen](#)
- [Mobieltjesverbod in de klas: wat is de rol van de MR? - Vereniging Openbaar Onderwijs \(voo.nl\)](#)
- [Leraar en leerling gebaat bij helder smartphonebeleid op school \(kennisnet.nl\)](#)

PAST JULLIE SCHOOL AL BINNEN DE RICHTLIJN? CHECK HIER WELKE ACTIES (NOG) NODIG ZIJN

